

Notă informativă
la proiectul de decizie
„Cu privire la aprobarea bugetului local Morozeni pentru anul 2025 în a doua lectură

1.Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Zghibarta Dorin-primar, Dragan Victoria-contabila-șefă ,Director al instituție de educație timpurie -Gherciu Elena și Lungu Zinaida,Director cămin cultural Morozeni- Gamarț-Guștiuc Marcela;Bibliotecar –Borș Galina

2.Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalității urmărite :

Aprobarea bugetului local Morozeni pentru anul 2025 în a doua lectură.

3.Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

4.Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Se aprobă indicatorii generali ai bugetului: veniturile și cheltuielile, soldul bugetar și sursele de finanțare ale bugetului local pentru anul 2025.

5.Fundamentarea economico-financiară

Se planifică pentru anul 2025 venituri în sumă de 5813,8 mii lei și cheltuieli în sumă de 5813,8 mii lei cu deficit 0 , inclusiv :

- Venituri proprii - 1256,9 lei

La estimarea sumei – Impozitul pe venitul persoanelor fizice s-a calculat reeșind din câștigul salarial mediu nominal lunar și estimările fondului de remunerare a muncii, avînd ca bază datele organelor teritoriale de statistică privind salariul mediu lunar din anul 2023, și semestrul I al anului 2024, precum și prevederile politicii salariale pe anul 2025.

La estimarea încasărilor impozitului funciar și impozitul pe bunurile imobiliare și la efectuarea calculelor pe tipuri de impozite și inlesniri fiscale, s-a ținut cont de prevederile Titlului VI al Codului Fiscal, Legii nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI Codul Fiscal, Instrucțiunii Ministerului Finanțelor nr. 11 din 04 septembrie 2001 “ Cu privire la modul de calculare și achitare la buget a impozitului funciar și pe bunurile imobiliare”, datele evidenței fiscale, datele Cadastrului funciar, precum și datele serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale în bugetul local.

-Transferuri cu destinație generală – 1612,2 mii lei

-Transferuri cu destinație specială - 2350,8 mii lei.

-Transferuri cu destinație specială generală – 483,9 mii lei

-Resurse colectate - 110,0 mii lei

Estimarea încasărilor resurselor colectate au fost stabilite reeșind din încasările anului 2023 și 2024 conform nomenclatorului tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de către instituțiile bugetare finanțate din bugetul local Morozeni, .În instituțiile de educație timpurie fiind instituționalizați 45 copii, plata părinților pentru alimentarea copiilor de vîrstă preșcolară(lei/copil/zi) fiind 13,90 lei.

Estimările de cheltuieli ale autorităților locale se propun spre aprobare strict în limita volumului de resurse disponibile.

Bugetul local pentru anul 2025 s-a elaborat pe bază de programe și performanță.

Din volumul total al veniturilor în sumă de **5813,8** mii lei, au fost redistribuite la partea de cheltuieli în felul următor:

- **1591,4** mii lei pentru întreținerea subprogramului „**Exercitarea guvernării**”. Scopul acestui subprogram este promovarea intereselor ,soluționarea problemelor locale a populație din satele Morozeni și Breanova și asigurarea bunei funcționări a instituțiilor publice conform competențelor.Obiectivul subprogramului fiind întocmirea ,avizare ,aducerea la cunoștință publică și înaintarea spre examinare a circa 60 proiecte de decizii și 0% de decizii contestate de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat în totalul deciziilor aprobate.

-10,0 mii lei pentru întreținerea subprogramului „**Administrarea fondului de rezervă**”. Scopul este de a asigura financiar 10 activități imprevizibile și excepționale care v-or surveni pe parcursul anului 2025, volumul fondului de rezervă fiind format în dependență de resursele disponibile a bugetului.

- **134,6** mii lei pentru întreținerea subprogramului „**Amenajarea satelor ,orașelor comunelor**”. Scopul este de a avea o comună curată și amenajată ,pentru a realiza acest scop v-or fi angajate 2 persoane pe perioada lunilor mai-august pentru menținerea curățeniei comunei.

- **286,5** mii lei pentru întreținerea subprogramului, „**Iluminarea străzilor**”. Scopul presupune o comună iluminată și asigurarea funcționării maxime a celor 402 puncte de iluminat.

- **483,9** mii lei pentru întreținerea subprogramului „**Dezvoltare drumurilor**”. Scopul acestui subprogram este de a avea drumuri practicabile în comună prin realizarea activităților ce țin de reparația drumurilor locale.

- **173,1** mii lei pentru întreținerea subprogramului, „**Servicii în domeniul culturii**”-biblioteca. Acest subprogram are drept scop sporirea numărului de cititori și oferirea serviciilor unei biblioteci moderne pentru 500 cititori în anul 2024.

- **464,7** mii lei pentru întreținerea subprogramului, „**Servicii în domeniul culturii**”-casa de cultură. Scopul caselor de cultură este cultura, tradițiile și obiceiurile localității valorificate și promovate în rândurile populației cu organizarea și desfășurarea a 19 activități culturale anual și creșterea numărului de locuitori implicați în activități culturale cu 10 % anual.

- **2669,6** mii lei pentru întreținerea subprogramului, „**Educația timpurie**”. Acest subprogram are drept scop copii pregătiți multilateral pentru viață și integritate în activitatea școlară care se realizează prin organizarea procesului de instruire a copiilor, iar obiectivul este de a întreține și asigura accesul la educație timpurie a circa 45 de copii în 3 grupe. Transferurile cu destinație specială comunicate pentru acoperirea cheltuielilor din învățământ pentru anii 2025 nu sînt suficienți în totalitate pentru a asigura buna funcționare a instituțiilor preșcolare. Pe parcursul anilor 2023 și 2024 o parte din cheltuieli au fost acoperite din veniturile proprii, deoarece transferurile cu destinație specială nu au fost suficiente pentru acoperirea totală a acestora, în așa condiții pe anul 2024 remunerarea muncii personalului din instituțiile de educație timpurie a fost aprobat pentru 11 luni, aceeași situație este și pentru anul 2025, motivul fiind resursele financiare insuficiente. Reșind din situația creată, pentru nu a fi afectat procesul de învățământ preșcolar, Autoritate Publică Locală pe parcursul anilor 2025 din veniturile proprii va acoperi o parte din cheltuielile pentru serviciile comunale și procurarea materialelor, necesare funcționării instituțiilor de învățămînd preșcolar.

Efectivul limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul local Morozeni este de 31.62 unități fiind reflectate în anexa nr.5.

6.Modul de incorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de decizie, „Cu privire la aprobarea bugetului local Morozeni pentru anul 2025 în a doua lectură este elaborat conform art.14.alin.(2) lit.n), n¹⁾ din Legea nr.436/2006 privind administrația publică locală, în conformitate cu prevederile art.24 alin.(1) lit.a) art.47 alin. (2) lit.b), art.55 alin.(4), art.56 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014, art.21 alin.(2) lit.a), b) art.22 din Legea nr.397/2003 privind finanțele publice locale cu modificările ulterioare, anexa nr.8 la Hotărîrea Guvernului nr.72/2004 privind implementarea Legii cu privire la arenda în agricultură, art.27 alin.(1),alin.(2),alin.(3) din Legea nr.163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, art.2,art.3 din Hotărîrea Guvernului nr.977/2001 privind înregistrarea gospodăriilor țărănești(de fermier), art.14 alin.(6) din Legea 231/2010 privind comerțul interior

7.Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul de decizie a fost plasat pentru consultare pe pagina WEB a primăriei și pe panoul informativ la sediul autorității.

8.Constatările expertizei anticorupție

Careva factori de riscuri nu au fost depistate.

9.Constatările expertizei de compatibilitate

Nu este cazul

10.Constatările expertizei juridice

Nu este cazul

11.Costatările altor expertize

Nu este cazul